

Klenovské

noviny

M e s a č n í k o b c e K l e n o v e c

VI. ročník

Číslo 9/2009

klenovskenoviny@klenovec.sk

Zdarma

Návraty k hudobným tradíciám

V piatok 25. septembra sa v Klenovci uskutočnil 9. ročník cezhraničného festivalu Návraty k hudobným tradíciám, ktorý v sobotu pokračoval v družobnej maďarskej obci Mihálygerge. Organizátormi podujatia boli obec Klenovec, maďarská obec

Mihálygerge a Banskobystrický samosprávny kraj – Gemersko malohontské osvetové stredisko v Rimavskej Sobote.

Hlavnému večernému programu na Námestí Karola Salvu predchádzala výstavka Čo záhrada dala, na kto-

rej predstavili členovia Spolku záhradkárov v Klenovci výsledky svojej práce, výstavka prác detí a rodičov Materskej školy Karola Pajera pod názvom Tekvicové strašidielka, ako aj výstavka prác a tvorivé dielne detí Remeslo má zlaté dno, ktoré sa rea-

Z obsahu:

- Cena ROM 2009
- ocenenie pre ŠZŠ
- povozníci v Klenovci
- policajná spolupráca
- pravidelné rubriky
- aktuality
- výsledky futbalistov a bedmintonistov

foto: Michal Kňazek

V úvode večerného programu sa predstavili mladé nádeje

lizovali v rámci projektu OZ RODON a boli podporené aj z OZ MAS MALOHONT. V učebni Gemerského sociálneho podniku Klenovec sa uskutočnila výstavka a odborný seminár Zachovávanie európskeho kultúrneho dedičstva.

V prvej časti festivalu sa návštevníkom podujatia predstavili mladí klenovskí folkloristi - bičiari a dievčenská spevácka skupina detského folklórneho súboru Mladosť, členovia detského folklórneho súboru Zornička, ako aj Detská ľudová hudba so sólistkou Slávkou Oláhovou.

V hlavnom programe vystúpili sólisti instrumentalisti a ľudové hudby zo Slovenska, Maďarska a Poľska.

(pokračovanie na strane 2)

Turistický výstup na Pasiečky

Spoločné stretnutie mladých ľudí, športovcov, hudobníkov, staršej generácie občanov a členov Mikroregiónu Sinec – Kokavsko, ktoré sa uskutočnilo dňa 12. septembra 2009 v rámci realizácie projektu Stretnutie na horizonte Pasiečky podporeného z Grantového programu MAS Malohont Región občanom – občania regiónu,

sa naozaj vydarilo a všetci účastníci podujatia boli spokojní. Na Pasiečkach sa stretlo približne 150 ľudí, ktorí využili pekné slnečné počasie a urobili niečo aj pre svoje zdravie, keď peši vyšli ku vykrývaču Utekáč. Pre účastníkov z Rimavskej Bane, Rimavského Brezova, Hnúšte a Klenovca bol zabezpečený autobus, ktorý ich vyviezol na Chore-

pu. Odtiaľ všetci spoločne po vyznačenej trase, ktorú pripravili klenovskí folkloristi, asi hodinu vystupovali k stanovenému cieľu do výšky 920 m n. m., kde ich už čakali dobrovoľníci z Klenovca a Utekáča, ktorí od skorých ranných hodín varili guláš a upravovali miesto – stanovište stretnutia. Turisti z Utekáča a Kokavy nad Rima-

vicou urobili najviac pre svoje zdravie, pretože celú trasu zvládli pešo. Organizátori podujatia zabezpečili zdravotníkov, pre prípad, že by sa niekto zranil – našťastie nikto ich pomoc nepotreboval, hasičov, ak by nastal požiar a políciu, pre prípad neočakávaných komplikácií nedodržania poriadku.

(pokračovanie na strane 3)

Udialo sa ...

- ***2. septembra** sa starosta obce Pavel Struhár zúčastnil v Tisovci na okresných oslavách 65. výročia SNP.
- ***9. septembra** sa v Klenovci uskutočnilo rokovanie k príprave projektu založeného na princípe cezhraničnej spolupráce obce Klenovec a maďarskej obce Mihálygerge. Obec Klenovec zastupoval jej starosta Pavel Struhár, riaditeľ MKS v Klenovci Jaroslav Zvara a za obec Mihálygerge bol prítomný Ferdinánd Egyed.
- ***12. septembra** sa v rámci Mikroregiónu Sinec – Kockavsko konalo turistické stretnutie na Pasiečkach, na ktorom sa zúčastnili aj zástupcovia obce Klenovec vedení jej starostom Pavlom Struhárom.
- ***19. septembra** starosta obce Pavel Struhár zastupoval Klenovec na dožinkových slávnostiach v Bottove.
- ***19. septembra** sa starosta obce Pavel Struhár v Tisovci zúčastnil na slávnostnej premiére filmu o Vladimirovi Clementisovi.
- ***22. septembra** v divadle v Spišskej Novej Vsi bola slávnostne odovzdaná Cena Róm 2009 Jánovi Cibuľovi, ktorú prevzal Michal Kňazek. Na podujatí sa zúčastnili sestra Jána Cibuľu Želmíra Kňazeková, starosta obce Pavel Struhár a zástupkyňa starostu Blažena Hrušková.
- ***24. septembra** sa v Hrachove uskutočnilo zasadnutie MAS Malohont, na ktorom sa zúčastnil starosta obce Pavel Struhár.
- ***25. septembra** sa v Klenovci uskutočnil 9. ročník cezhraničného festivalu Návraty k hudobným tradíciám.
- ***26. septembra** pokračoval cezhraničný festival netradičných hudobných nástrojov Návraty k hudobným tradíciám v maďarskej obci Mihálygerge.
- ***30. septembra** sa v Klenovci uskutočnilo stretnutie s projekčnou organizáciou k príprave projektu z európskych fondov Voda, kanalizácia, protipovodňové opatrenia. Obec Klenovec zastupovali starosta Pavel Struhár, zástupkyňa starostu Blažena Hrušková a Mária Trnavský.

Blažena Hrušková

Cena ROM 2009

V utorok 22. septembra bola v Spišskom divadle v Spišskej Novej Vsi udeľená Cena ROM 2009 nášmu rodákovi Jánovi Cibuľovi, ktorú za podpredsedu vlády SR pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny Dušana Čaploviča odovzdal splnomocnenec pre rómske

foto: František Kolář

Cenu ROM 2009 pre Jána Cibuľu odovzdáva Ľudovít Galbavý komunity Ľudovít Galbavý. Toto ocenenie je prejavom uznania za dlhoročné úsilie Jána Cibuľu za zjednotenie Rómov.

Ján Cibuľa bol v roku 1971 zvolený za zástupcu Medzinárodnej únie Rómov v Komisii pre ľudské práva pri OSN v Ženeve a v roku 1979 už ako prezident tejto organizácie dosiahol, že OSN uznala Rómov za národ.

Udeľenie Ceny ROM 2009 bolo súčasťou slávnostného galavečera, ktorý bol zároveň začiatkom Rómskeho filmo-

vého festivalu Martina Slivku *Kalo čangalo 2009*, ktorý sa konal pod záštitou podpredsedu vlády SR Dušana Čaploviča a pri príležitosti XVII. zasadnutia Medzinárodného riadiaceho výboru projektu Dekáda začleňovania rómskej populácie 2005 – 2015.

Pretože Ján Cibuľa sa zo

zdravotných dôvodov nemohol slávnostného aktu osobne zúčastniť, cenu ROM 2009 za neho prevzal Michal Kňazek, ktorý zároveň pri tejto príležitosti pripomenul, že základy rómskeho filmového festivalu boli položené už v roku 1996 práve v Klenovci. Na podujatí sa zúčastnila aj sestra Jána Cibuľu Želmíra Kňazeková, starosta obce Klenovec Pavel Struhár a zástupkyňa starostu Blažena Hrušková.

Blažena Hrušková

Hodina deťom

Tri hodiny deťom je názov projektu, ktorý podala Špeciálna základná škola v Klenovci v rámci 10. ročníka grantového programu *Hodina deťom*. Projekt bol schválený a začal sa realizovať na našej škole v auguste 2009.

Cieľom projektu je zvýšiť úroveň pripravenosti rómskych detí predškolského veku (4 - 5 rokov) na vstup do školy a predísť poruchám učenia a správania sa. Osem detí, ktoré tvoria cieľovú skupinu, pochádza z rómskej osady, zo sociálne znevýhodnených rodín.

Aktivity v projekte sú zamerané na rozvoj schopností, zručností a vedomostí, prostredníctvom ktorých sa zvýši úroveň pripravenosti detí na vstup do školy, ich šanca zvládnuť testy školskej zrelosti, úspešne absolvovať 1. ročník ZŠ, resp. prípravný ročník ŠZŠ a zároveň tu bude predpoklad predísť poruchám učenia a správania sa.

Aktivity s deťmi začali systematicky a pravidelne prebiehať 3 hodiny denne v *Čarovnej škôlke* počas školského roka 2009/2010 mimo školských prázdnin. Sú zamerané na zvyšovanie úrovne troch základných zložiek osobnosti: reč, sebaobsluha, motorika a na predchádzanie porúch učenia a správania sa.

V rámci schváleného projektu získala naša škola na jeho realizáciu 7000 €, za ktoré sme zakúpili moderné učebné pomôcky, terapeutické pomôcky, didaktické hračky a iný potrebný materiál.

Jana Pohorelská

Návraty k hudobným tradíciám

(dokončenie zo strany 1)

Klenovským námestím znela fujara a gajdy Milana Katreniaka, tárogáto starého otca Deáka s vnukmi, zvonca a heligónka Mikuláša Gigaka zo Šumiacca, ústne harmoniky a citara z Mihálygergu, heligónky mladých heligonkárov z Klenovca, ako aj piesne ženských speváckych skupín z Klenovca a Hnúšte. Svoje hudobné umenie predstavili aj ľudové hudby folklórnych súborov Vepor, Smyky a Töcsök.

Okrem hudobnej ponuky si účastníci tohto vydareného podujatia mohli pochutíť aj na gastronomických špecialitách, ktorými kraľovali tento rok zemiaky, a tak sa námestím šírili vône jedál v znamení Šicko od krompľa.

V sobotu program festivalu pokračoval v Maďarsku, v obci Mihálygerge, kde sa okrem hudby a spevu uskutočnila aj súťaž vo varení národných špecialít, v ktorej členovia mužskej speváckej skupiny obsadili 4. miesto. O niečo úspešnejší bol

Ivan Máliš, ktorý v súťaži o najlepšiu pálenku získal 3. miesto a ocenené boli aj zákusky, ktoré upiekli Júlia Vrbinská, Mária Kochanová a Erika Málišová. Na výstave Plody zeme Klenovec reprezentovali Spolok záhradkárov a práce detí z MŠ Karola Pajera.

Klenovskí folkloristi na záver cezhraničného festivalu potešili svojim umením aj obyvateľov v maďarských obciach Lucina, Ipolytarnoc a Egházassgerge.

Blažena Hrušková

V júli občania využili S-karty takmer 20 000-krát

Bezplatné cestovanie pre nezamestnaných pri hľadaní práce bolo jedným z protikrizových opatrení, ktoré navrhol predseda BBSK Milan Murgaš. Využívanie tzv. S-kariet má stále vzostupnú tendenciu. Najdôležitejšie je, že časť ľudí si platnosť S-kariet nepredlží, čo sa s vysokou pravdepodobnosťou deje kvôli tomu, že si tito občania našli zamestnanie.

Pomoc ľuďom, ktorých v Banskobystrickom samosprávnom kraji postihli negatívne dopady hospodárskej krízy rozbehol v apríli Banskobystrický samosprávny kraj. Vďaka tzv. sociálnym kartám môžu nezamestnaní, ktorí prišli o zamestnanie v dôsledku hospodárskej krízy pri hľadaní nového zamestnania cestovať zadarmo. BBSK neplatí z dôvodu tohto opatrenia spoločnosťami, ktoré prevádzkujú prímestskú dopravu v kraji nič naviac, pretože už prepláca stratu dopravcom cez výkony vo verejnom záujme.

S-karty zaznamenali od svojho zavedenia vzostupný trend využívania. Na základe údajov od dopravcu Slovenská autobusová doprava Zvolen, a. s., sú S-karty najviac

využívané v okresoch Brezno, Detva a Banská Bystrica.

Z liniek, na ktorých sa S-karty najviac využívajú je zrejme, že pri hľadaní práce bezplatne cestujú najmä ľudia z Horehronia, niektorí až z Telgártu. Cestujú hľadať prácu do Brezna, Podbrezovej a Banskej Bystrice. Vysoká frekvencia cestujúcich s S-kartami je

zamestnanie do centra Novohradu.

V prvom mesiaci fungovania S-kariet, v apríli 2009, ich využili občania 1 931 krát. Aby nemohlo dôjsť k zneužitiu S-kariet je ich potrebné každý mesiac obnovovať, pretože ak si nezamestnaný občan nájde prácu, jeho karta prestáva platiť. Už v máji

z 278 ľudí, ktorí si kartu už nepredlžili si našlo aj vďaka bezplatnému cestovaniu nové zamestnanie. V mesiaci júl pri hľadaní zamestnania využili občania prímestské linky spolu 19 370 krát.

„Som rád, že je projekt úspešný a budeme v ňom pokračovať, teší nás každý občan, ktorý si našiel vďaka tomuto projektu prácu. V čase hospodárskej krízy je úspechom každý jednotlivec, pretože v chudobných regiónoch sa často iba jeden člen domácnosti stará o celú rodinu,“ povedal k priebehu projektu predseda BBSK Milan Murgaš.

Banskobystrický samosprávny kraj vytvoril projekt na pomoc ľuďom, ktorých postihli negatívne dopady hospodárskej krízy. Sociálne karty vydávajú SAD Zvolen a SAD Lučenec nezamestnaným, ktorí prišli o zamestnanie v dôsledku hospodárskej krízy a ÚPSVaR ich zaevidoval po 1. decembri 2008 po splnení stanovených podmienok. Projekt S-kariet bude trvať až dovtedy, kým bude na vývoj zamestnanosti vplývať hospodárska kríza.

Roman Lebeda
hovorca BBSK

Predseda BBSK Milan Murgaš informuje o S-kartách médiá

aj medzi Detvou a Zvolenom, Zvolenom a Banskou Bystricou, Veľkým Krtišom a Zvolenom, spádovou oblasťou okolo Rimavskej Soboty a mnoho občanov z okresu Poltár a z okolia Lučenca cestuje hľadať

si ich obnovilo 315 z pôvodných 391 občanov. V mesiaci júl využívalo bezplatné cestovanie pri hľadaní práce 1156 ľudí, platnosť karty si predlžilo iba 878 ľudí. Dá sa predpokladať, že veľká časť

Turistický výstup na Pasiečky

(dokončenie zo strany 1)

Po príchode na Pasiečky všetkých účastníkov privítal predseda mikroregiónu Pavel Struhár, starostka Utekáča Zuzana Paľašová, Jaroslav Suja starosta Rimavskej Bane a starostka Rimavského Brezova Viera Feješová. Pre všetkých bolo pripravené občerstvenie – opekačka špekáčikov spolu so zabezpečením pitného režimu v podobe minerálnej vody. Dobrú náladu so spevom a hudbou vytvárali klenovskí heligonkári. Po krátkom oddychu sa začali pripravené športové súťaže. Keďže sa na stretnutí zúčastnili aj žiaci turistického krúžku pri ZŠ V. Mináča Klenovec a žiačky z Rimavského Brezova, dostali tiež možnosť súťažiť. Skákali vo vreci, chodili na drevených lyžiach a chodúľoch. Víťazi jednotlivých disciplín boli odmenení sladkosťami a hračkami. Mládež, športovci a

starší súťažili na drevených lyžiach jednak v skupinách po troch, ako aj jednotlivci. Aj tu víťazi dostali slad-

a MAS Malohont. Záujemcovia o bližšie informácie mali k dispozícii aj propagačné materiály o mikroregióne

Účastníci turistického výstupu na Pasiečky počas krátkeho oddychu

ké odmeny – veď aj dospelí majú radi sladkosti.

Po súťažiach všetkým dobre padol oddych pri rozhovore o činnosti mikroregiónu

a MAS Malohont. O dobrú náladu sa postarali heligonkári a Stanislava Zvarová s dievčenskou speváckou skupinou. Obed – guláš uvarili

kuchári z Utekáča. Po dobrom obede opäť nasledovali súťaže. Súťažili jednotlivci (muži a ženy) v hode „šajtou“ – metrovým kusom dreva, v preťahovaní sa lanom nastúpilo družstvo mužov proti družstvu žien, ale svoju silu si mohli overiť aj jednotlivci. Všetkých čakali sladké a vecné odmeny.

Po peknom počasí sa objavili oblaky a dážď, a tak sa pomaly začali prípravy na odchod domov. Časť išla na Chorepu k autobusu a časť sa vydala na turistickú túru.

Týmto podujatím organizátori prispeli ku tvorivému využitiu voľného času žiakov, mladých ľudí i staršej generácie. Dosiahli a posilnili tiež spoluprácu medzi všetkými kategóriami obyvateľstva v regióne. A čo je dôležité, položili základy novej tradície – každoročných stretnutí na Pasiečkach.

Milada Kochanová

Chovateľom králikov

Ustajnenie králikov

V drobnochovateľských podmienkach sú najbežnejšie klasické králikárne umiestnené v niektorej časti hospodárskeho dvora a podľa materiálových možností chovateľa a jeho zručností majú rôzny tvar a veľkosť. Králiky v drobnochove sa obyčajne ustajňujú v typických králikárnach, ktoré sú budované z rôznych materiálov a v mnohých prevedeniach. Najčastejším materiálom je drevo, používané pre svoje dobré izolačné vlastnosti, ľahkú opracovateľnosť a dostupnosť. Priestor pre zvieratá má mať rozmery, ktoré umožňujú pohodlný pohyb i natiahnutie zvieratá pri ochladzovaní sa tela počas horúcich letných dní. Vo všeobecnosti možno odporučiť pre jednotlivé plemená nasledovné vnútorné rozmery (cm): veľké plemená - šírka 80, výška 50, hĺbka 60, stredné plemená - šírka 60, výška 40, hĺbka 50, malé a maličké plemená - šírka 40, výška 30, hĺbka 40. Králikárne sú umiestnené zvyčajne na záveternom mieste. Podľa usporiadania môžu byť tie-

to králikárne buď jednodlažné alebo viacpodlažné. Podlaha je zvyčajne dosková a umiestňuje sa na ňu podstielková vrstva zo slamy. Predné dverka sú vyrobené z dreveného rámu a pletiva, cez ktoré sa vnútorný priestor vetrá a presvetľuje. Dôležitým faktorom ovplyvňujúcim pohodu a úžitkovosť zvierat je umiestnenie králikárne z hľadiska orientácie čelnej strany. Králikom vyhovuje suché prostredie s dostatkom čerstvého vzduchu, bez prívahu a veľkých výkyvov teploty vzduchu. V závislosti od miestnych podmienok treba králikárne umiestniť do závetria s orientáciou prednej časti na východ alebo juhovýchod. Ak nie je možné takúto polohu dodržať, treba zabezpečiť ochranu pred priamym slnečným žiarením v letných mesiacoch a studeným vetrom v zime. Výhoda vonkajších králikární spočíva v tom, že ustajnené zvieratá sú celoročne pod priamym vplyvom klimatických podmienok, ktoré zlepšujú zdravotnú kondíciu králikov.

Rudolf Kaštan

Z kuchyne našich starých mám

Aby bol výpočet chutných letných polievok úplný, pokračujeme v tomto, aj keď už jesennom, čísle Klenovských novín možno s trochu zabudnutým receptom na kapustovú polievku s tajomným názvom Podlupky. Všetci, ktorí sa zišli v jedno septembrové popoludnie v Klube dôchodcov v Klenovci a spomenuli si pri rozprávaní Zuzany Medvedovej na chuť tohoto starého klenovského jedla, zhodne potvrdili, že môže ešte aj dnes patriť do repertoáru moderných kuchýň.

Keďmi Zuzana Medvedová vysvetlila, že podlupky sú vlastne spodné kapustové listy, ktoré sa odrhnu, keď kapusta začne tvoriť hlávku, vyriešilo mi to problém, ako napísať toto slovo podlupky či podlubky. Vtedy som si uvedomila, že pôvod treba hľadať, pravdepodobne, v slove odlúpnuť (odlúpnuť list z kapustovej hlávky). Zároveň ma napadlo, že sa môže ešte vyskytnúť

praktický problém. A síce, so zadovážením si takýchto kapustových listov. Predsa len, dnes málokto kapustu pestuje, väčšinou si ju kupujeme v obchode. Pre toho, kto preukáže šikovnosť a podlupky si dokáže zadovážiť, je tu náš recept, tak, ako nám ho Zuzana Medvedová povedala.

Podlupky

„Keď sa kapusta začne krútiť do hlávky, odtrhneme spodné listy, v letnej vode ich umyjeme,

nakrájame na rezančeky a dáme do osolenej vody variť. Potom pridáme údené mäso. Keď je mäso napoly uvarené, pridáme 4 až 5 na kúsky pokrájaných zemiakov, trochu korenia a necháme dobre povariť. Polievku potom zatrepeme mliekom, do ktorého sme pridali hladkú múku. Na záver zalejeme sladkou smotanou a podľa chuti okyslíme octom.“

Blažena Hrušková

Október

Príchod jesene nám už zvestoval aj ďalší druh drobného ovocia, ktorý sa vytratil z našich záhrad. Skôr a vo väčšom množstve sa používal na výsadbu alejí. Jedná sa o jarabinu vtáciu, ale pre záhradkárov je dôležitejší jej kultivar jarabina vtácia moravská. Vznikol pravdepodobne na severnej Morave ako mutácia jarabiny vtácej. Niekedy v 50-tych rokoch bola vyšľachtená odroda moravská sladkoplodá, ktorá sa pre pomerne vysoký obsah vitamínu C (okolo 160 mg/%) nazýva aj citrón severu. Plody sa používajú v čerstvom stave, ale hlavne na výrobu kompótov a džemov. Literatúra uvádza, že výrobky z jarabiny sú hodnotné, pretože vitamín je v plodoch neobyčajne stály. To znamená, že sa tepelným spracovaním tak silno neodbúrava.

Spočiatku sa vysádzali na severnej Morave, ale neskôr

Okienko záhradkára

zaujali ako alejové výsadby v severných oblastiach republiky. Pre svoje biologické vlastnosti ju zaraďujeme medzi tzv. priekopnícke rastliny. To znamená, že rastie aj v takých miestach, kde by sa ostatným drevinám ťažko darilo. Pri pestovaní v záhradkách ju môžeme pestovať v tvare polokmeňa, štvrt kmeňa alebo zákrpku. Podľa prostredia, alebo tvarovania dorastá do výšky asi 7 m. Životnosť jarabiny je asi 80 rokov. Rodí na dvojročnom a viacročnom dreve, čo je dôležité pri ich reze. Kvetý sú obojpohlavné. Kvitne asi dva týždne po jabloniach. Koreňová sústava je podobná ako pri ostatných ovocných stromoch. Najväčšia časť koreňovej sústavy sa nachádza v hĺbke 30 - 40 cm.

Jarabinu moravskú sladkoplodú rozmnožujeme oč-

kovaním, alebo vrúbľovaním na semenáč jarabiny vtácej. Podpníky si môžeme dopestovať zo semena, alebo z odkopkov. Stromčekový tvar môžeme dopestovať z vrcholového výhonu po očkovaní. Druhý spôsob je taký, že semenáč navrúbľujeme vo výške budúcej korunky. Vrúbľujeme skoro na jar. Na stanovište môžeme sadiť stromčeky so zabezpečenou korunkou, ale aj ako špiaciak. Sadíme ich v sponě 5 x 5 až 8 x 8 m, a to podľa predpokladanému tvaru. Výchovný rez robíme na jar a zapestujeme 5 až 6 hlavných konárov. Neskôr, keď nám začnú stromky rodiť, robíme podľa potreby už len presvetľovací rez. Obyčajne to býva po troch rokoch. Zmladzovací rez robíme opatrne, lebo zmladzovanie starších konárov znáša horšie. Dôvodom je zlé hojenie

väčších rán.

Kvety sú belavé, usporiadané v chochlíkovitých metlinách. Plody sú oranžové až červené malvice s hmotnosťou asi 1 gram. Zber plodov je úmerný oblasti pestovania. Na juhu a v teplejších oblastiach sa oberá skôr. V našich podmienkach sa na výrobu štiav zberá asi v polovici septembra. Na výrobu kompótov a na priamy konzum sa zberá až začiatkom októbra. Plody jarabiny samé neopadávajú, a preto ich možno zberať až do príchodu silnejších mrazov. Zber sa robí tak, že odstrihávame celé chochlíky ale bez listia. Priemerná úroda na 20 ročnom stromku býva asi 25 kg. Okrem toho, že sa dá využiť na priamy konzum, na sušenie, na výrobu kompótov, likérov a sirupov jej červeno sfarbené plody sa v zimnej krajine nádherne vynímajú a sú vyhľadávanou potravou vtákov.

Jaroslav Jáchim st.

Povozníci v Klenovci

Koleso existuje vyše päťtisíc rokov. Svet bez kolies si nevieme ani predstaviť. Sú súčasťou nášho každodenného života. Kolesá umožnili prepravu materiálov a ľudí. Boli na východe, západe, aj v Číne a Indii, ale nepoužívali ich Indiáni v Amerike, kde ich nahradili šmykom.

Koleso, a to najmä drevené, zohralo významnú úlohu aj v Klenovci, kde bolo mnoho štvorkolesových drevených vozov. Roľník bez voza nebolo roľník, bol len trochár s malým hospodárstvom. Povozníci vozili náklady pre seba alebo na dohodu s podnikom či podnikateľom za dohodnuté ceny. Tak to bolo aj pri doprave gátrom (strojovou rámovou pilou) naprofilovaného dreva z pily na Ráztočnom na železničnú stanicu v Hnúšti alebo k jednotlivcom v širokom okolí.

Rimavsko-muránska spoločnosť mala aj stálych povozníkov – kočišov s trvalým parkom vozov. Ich skromné byty z neomietnutých tehál bez obyvateľov mlieko stoja podnes na Ráztočnom. K nim patrili ešte chliev (už dávno nesto-

ji) a seník (senaš). K bytom prislúchali ešte drevárne, záchody (latriny), polička, zvané tále a pec na pečenie chleba.

Nákladné automobily sa začali používať až v tridsiatych rokoch minulého storočia. Pohonič sa začal meniť na šoféra, vodiča motorového vozidla. Prvý „autiak“ chodil pre kľuchtové drevo z továrne v Likieri. Maliatinové kolesá obložené tvrdou gumou a pri nízkej rýchlosti sa natriasal na hrboľatej ceste štetovanej kameňmi. Asfalt neexistoval.

Povozníci oddychujú v krčme na Ráztočnom

toval. Povozníci rozvážali aj kamene. Boli na kraji cesty narovnané do tzv. rakášov. Povozníci a ich pomocníci mali čo robiť. Všetko sa robilo ručne. Žiadny mechanizmus neexistoval.

Vozy si pripravovali povozníci sami podľa požiadavky na prepravovaný materiál, napríklad na hnoj, kamenivo, sypký materiál, obilie, seno alebo snopy. Nástavba sa menila len na vozoch so štyrmi kolesami. Iba výnimočne sa používali na jednej náprave dve kolesá. Pri preprave sena sa

dával ako spevňovací prvok „pavúz“ pritiahnutý k rebrinám reťazami alebo povrazom.

Ťahanie vozov zabezpečovali kone alebo voly, výnimočne aj kravy. V období úpadku hospodárenia, najmä na Orave a v Poľsku, často voz ťahal jeden kôň. Na „sviatočné“ použitie poslúžili ľahké koče, „bričky“ alebo väčšie koče, dokonca bočne osvetlené lampáškami.

Ťažná sila podľa záprahu koní alebo volov si žiadala úpravu voza. Pre voly to bolo jarmo napasované na ich hrude a na silné oje. Kone mali chomúty pripojené povrazmi na brce a na „váhu“ pred prednou nápravou. Oje je tenšie. K nemu sú kone pripojené retiazkami od zubadiel. Okrem toho majú ešte „liace“ (uzdy).

Práca povozníka bola ťažká. Našliapal sa aj peši, najmä pri volských záprahoch. Napriek pokroku povozníci a povozy ešte nezanikli, lebo v teréne a na miestach, kde zlyháva motorová technika, nezastúpiteľne sa uplatnia poťahy so zvieratami.

Koloman Zúrik

Ocenenie pre SZŠ

V minulom školskom roku sa v Špeciálnej základnej škole v Klenovci konalo množstvo športových podujatí a súťaží v rámci školy, medzi školami v obci, ale organizovali sme aj Športové hry žiakov SZŠ v našom regióne. Aktívna práca všetkých zamestnancov školy bola veľmi úspešná a výsledky našej práce zožali úspech – dostali sme zaujímavé ocenenie.

Deň 16. september 2009 bol preto pre našu školu v jej histórii naozaj výnimočný a nezabudnuteľný. Zástupcovia školy sa zúčastnili Celoštátneho vyhodnotenia II. ročníka Olympijského festivalu detí a mládeže (OFDMS) 2009 v City Hotel Bratislava, kde prevzali ocenenie – Čestné uznanie za aktívnu prípravu a organizáciu OFDMS. Ocenenia odovzdával prezident slovenského olympijského výboru František Chmelár za účasti samotného prezidenta Slovenskej republiky Ivana

Gašparoviča.

Druhý ročník festivalov z iniciatívy Slovenského olympijského výboru spoločne vyhlásili Ministerstvo školstva SR, Združenie miest a obcí Slovenska, Slovenská asociácia športu na školách a samosprávne kraje SR. Súťažilo sa v štyroch kategóriách – materské školy, základné školy, stredné školy a špeciálne školy. Z každého kraja boli vyhodnotené najlepšie školy z každej kategórie.

Naša škola bola vybratá spomedzi špeciálnych škôl v Banskobystrickom samosprávnom kraji. Špeciálne školy neorganizujú klasické OFDMS, vyhodnocujú sa športové aktivity školy počas celého školského roku.

Nedá mi nespomenúť, že v kategórii stredných škôl získala ocenenie SOŠ v Hnúšti. SOŠ Hnúšťa a SZŠ Klenovec takto úspešne reprezentovali náš región.

Jana Pohorelská

Prišla k nám krásna jeseň

Prišla k nám krásna, farebná jeseň. V košíku nám veľa radosti nesie.

Tak, ako sa hovorí v tejto básni, aj nám, do materskej školy, priniesla jeseň veľa radosti a nových zážitkov. Sniečko je zubatejšie, pofukuje vetrik, zo stromov odpadáva farebné lístie a škôlkári vedia, že končí leto a prichádza jeseň. V tomto duchu sa niesol celý týždeň v Materskej škole Karola Pajera.

Na vychádzke do prírody deti poznávali jej premeny, všimli si počasie, farby. Zbierali gaštany, šípky, orechy a rôzne iné prírodniny, aby z nich potom vytvárali podľa vlastnej fantázie rôzne výrobky. Pozorovali zber ovocia v záhradke, rozprávali sa o jeho uskladňovaní na zimu, o tom, čo všetko dopestovali v záhradke dedko s babkou. Pochutnávali si na ovoci v škôlke, veď, kde inde môže lepšie chutiť ako medzi svojimi kamarátmi.

Hlavne, keď vedia, že je pre ich zdravie veľmi dôležité. Spievali piesne, recitovali básne, rozprávali si rozprávky s jesennou tematikou, kreslili, maľovali, lepili ovocie. Obľúbená bola hra na obchod so zeleninou, kde si precvičovali a upevňovali počítanie. Za pomoci učiteľiek zhotovovali strašidielka z tekvic, zemiakov a iných plodín.

Vyvrcholením tejto činnosti bola výstavka Tekvicové strašidielka, ktorá sa konala 25. septembra v rámci 9. ročníka cezhraničného festivalu obcí Klenovec a Mihálygerge z Maďarska. Strašidielka z tekvic, ale aj iných zeleninových a ovocných plodín boli vystavené na námestí a dotvárali festivalu krásnu jesennú atmosféru.

Vďaka patrí aj rodičom, ktorí so svojimi ratoľkami pripravili naozaj originálne výtvary.

Eva Piaterová
Tatiana Lásková

Policajná spolupráca

S prvými septembrovými dňami a so začiatkom nového školského roka pod dvojmesačných prázdninách pre príslušníkov Obcej polície Klenovec znova pribudli povinnosti súvisiace so zabezpečením plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky v blízkosti našej základnej školy. Keďže je prospešnejšie problémom predchádzať, ako ich následne riešiť, rozhodli sme sa, že využijeme možnosť realizácie teoretickej a praktickej dopravnej výchovy, ktorú nám ponúkol náčelník Mestskej polície Hnúšťa Milan Migaľa v areáli ich detského dopravného ihriska, ktoré si sami zrekonštruovali.

Po dohodnutí termínov si modelové dopravné situácie týkajúce sa pravidiel pre chodcov pri pohybe po ceste, chodníkom a pri prechádzaní cez cestu vyskúšali najskôr naši najmenší – deti z veľkej triedy Materskej školy Karola Pajera, ktorým zabezpečil teoretickú aj praktickú časť dopravnej výchovy náčelník Mestskej polície Hnúšťa Milan Migaľa. Následne príslušníci klenovskej obcej polície Ľubomír Kališka a Pavel Farkaš, po absolvovaní metodickej prípravy, spoločne s kolegami z Hnúšte 28. septembra zrealizovali ďalšie dva samostatné bloky dopravnej výchovy v areáli detského dopravného ihriska

v Hnúšti so žiakmi prvého a druhého, ako aj so žiakmi tretieho a štvrtého ročníka ZŠ Vladimíra Mináča. Žiaci si najskôr zopakovali, a tí, ktorí nevedeli, sa naučili pravidlá pohybu chodcov v cestnej premávke. Následne pri riešení modelových situácií žiaci využili získané poznatky. V samostatnej časti prednáškového bloku boli oboznámení so základnými zákazovými, príkazovými a výstražnými dopravnými značkami, ktoré aj podľa učebných osnov majú ovládať chodci a cyklisti.

V modelových situáciách sme si aj my, obecní policajti vyskúšali riadenie premávky a riadenie presunu veľkých skupín žiakov v cestnej premávke. Do procesu teoretickej a praktickej prípravy sa priamo na dopravnom ihrisku zapojili so svojimi odbornými vedomosťami a skúsenosťami aj pedagógovia základnej a materskej školy, ktorí svojich žiakov na ihrisku sprevádzali.

Toto podujatie je príkladom kooperácie obecných a mestských polícii v regióne a za to, že deti našich školských a predškolských zariadení mohli prežiť slnečné dopoludnia pri získavaní vedomostí zaujímavým spôsobom, patrí poďakovanie príslušníkom Mestskej polície Hnúšťa.

Ľubomír Kališka
náčelník obcej polície

Zo života ZO SZPB v Klenovci

ZO SZPB v Klenovci je jednou z najstarších organizácií v našej obci. Jej vznik sa datuje od roku 1948. Organizácia má v súčasnosti 143 členov a je jednou z najväčších organizácií v rámci Oblastného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (ObV SZPB) Rimavská Sobota.

Dňa 19. septembra 2009 sa konala členská schôdza ZO SZPB na miestnom ihrisku. Hlavným bodom programu bolo oboznámenie členov so závermi XIV. zjazdu SZPB, ktorý sa konal v dňoch 24.-25. júla 2009 v Liptovskom Mikuláši. Zúčastnilo sa ho 126 delegátov s hlasom rozhodujúcim a 16 delegátov s hlasom poradným. Naš ObV zastupovalo na zjazde 6 delegátov Štefan Baláž – I. podpredseda ObV SZPB, Blažej Zubač – II. podpredseda ObV SZPB, Mariana Velechová – tajomníčka ObV SZPB, Eva Repášová – členka ÚR SZPB, Júlia Segečová – členka predsedníctva ObV SZPB, Jozef Pupala – člen predsedníctva ObV SZPB.

Novým predsedom ÚR SZPB sa stal Pavel Sečkář z Banskej Bystrice.

Ďalej boli prítomní členovia oboznámení so zákonom č. 285/2009 Z.z. o poskytovaní príspevku k dôchodku účastníkom odboja, vdovám a vdovcom. Vo väčšine prípadov dôchodok bude upravený bez podávania žiadosti. V prípade, že by sa niekomu dôchodok neupravil, je

potrebné podať žiadosť najneskoršie do 21.12. 2009.

Počasiu nám prišlo, a tak sme si príjemne posedeli pri guľáši, družnej deba-te a zvuku harmoniky do odpoľudňajších hodín. Toto nebola jediná akcia, ktorú sa nám v tomto roku podarilo zorganizovať. O tých predchádzajúcich sa už v našej miestnej tlači písalo: zasadnutie Oblastnej revízie a kontrolnej komisie v Klenovci, prijatie priamych účastníkov odboja starostom obce pri príležitosti 65. výročia SNP a kladenie vencov k pamätníkom na námestí, zájazd do Kališťa – vypálenie obce varujú, ktorého sa zúčastnilo 40 účastníkov.

Veríme, že v práci sa nám bude i naďalej dariť a potešil by nás väčší záujem hlavne mladšej generácie v práci SZPB. Nedá mi na záver nepripomenúť odkaz SNP, ktorý je jedným z hlavných princípov rozvoja modernej slovenskej spoločnosti. Verím, že slovenská politika bude naďalej rozvíjať hodnoty, ktoré stáli pri vzniku protifašistického hnutia na Slovensku. Je to výzva aj pre súčasnosť, keď našu spoločnosť znepokojujú aktivity extrémistických skupín doma i v zahraničí – útoky na slobodu, zdravie a život človeka, veď chceme všetci žiť v pokoji, v prosperujúcej vlasti, istotách a v ľudsky dôstojných podmienkach.

Júlia Segečová

Škôlkári na dopravnom ihrisku

Prechádzať bezpečne cez cestu pod vedením starších. Poznať základné dopravné značky. Zdôvodniť význam dodržiavania pravidiel cestnej premávky vzhľadom na bezpečnosť. Je to ťažké pre dieťa v materskej škole? Ani nie. Zvládli sme to za jedno pekné slnečné dopoludnie.

Predchádzala tomu celotýždenná výuka v škôlke. Kreslili sme dopravné značky, zákazové i príkazové. Niektoré sme si sami vymysleli, ako zákaz trhania hřibov, zákaz kričania a podobne. Tiež sme stavali na novom veľkom

dopravnom koberci budovy z kociek, ZOO, autoservis a hrali sa s autami, lietadlami, železničkou. Cvičili sme s farebnými krúžkami a hrali sme sa na farebné autá. Sledovali sme premávku aj na pobyte vonku a na vychádzkach. Vyvrcholením bol výlet na dopravné ihrisko v Hnúšti, kde sme si overili všetky získané vedomosti.

Veľkým zážitkom bola už samotná cesta riadnym spojom, kde sme si museli kúpiť cestovný lístok a hlavne sme sa museli slušne správať. Po vystúpení nás čakal ujo policajti

na policajnom aute, ktorý nás sprevádzal po dopravnom ihrisku a vysvetľoval dopravné značky a čo je to prechod pre chodcov. S nadšením sme počúvali a za aktivitu sme dostali nielen slovnú, ale aj sladkú odmenu. Tú sme si doniesli aj do škôlky. Veľkým spštením bola možnosť posedieť si v policajnom aute, či spustiť húkačku, mikrofón a oboznámiť sa s prenosnou klieťkou pre túlavých psov a hlavne vyskúšať si na vlastných rúčkach putá.

Po malom občerstvení sme sa vybrali za sprievodu policajta na železničnú

stanicu, kde sme si pozreli vláčiky a uja výpravcu. Na železničnej stanici sme získali ďalšie cenné informácie a rozhodli sme sa, že v blízkej budúcnosti sa pôjdeme na vláčiku aj previesť. Prešli sme sa tiež popri Rimave, kde nás pozdravili kačičky a množstvo rybičiek.

Na autobusovej stanici sme si počkali na spoj do Klenovca. V materskej škole sme si dali dobrý obed a na lehátku sme si premietali v mysli celý výlet, až kým sme nezaspali.

Oľga Kaľavská
riaditeľka MŠ Karola Pajera

ŠPORTOVÉ OKIENKO

Úspešná séria futbalistov

Skvelá séria piatich víťazstiev a jednej remízy v posledných šiestich zápasoch a zisk 16 bodov vyniesla mužstvo dospelých na druhé miesto aktuálnej tabuľky I. triedy oblastného majstrovstva. Radosť nám však nerobí futbalová mláď, keď najmä výsledky dorastencov v V. lige sú sklamaním.

Po krátkej letnej prestávke našartovali svoje súťaže už i bedmintonisti.

Starňa – Klenovec 1:1 (1:1)

Napriek dobrému výsledku a zisku cenného bodu nepodal naše mužstvo optimálny výkon. Chybovalo v obrane, záloha sa v strede poľa nepresadila a v útoku sme boli nedôrazní a málo nebezpeční. A tak k získanému bodu prispel podstatnou mierou spoľahlivý výkon Igora Hrušku v bráne.

Do vedenia sa domáci dostali strelou z bezprostrednej blízkosti v 26. minúte po zaváhaní našej obrany. Podobným spôsobom sa nám podarilo vďaka pohotovosti Maroša Hrušku v 36. minúte vyrovnať. Domáce mužstvo mal v prvom polčase síce územnú prevahu, ale nedokázalo ju využiť. V druhom polčase sa hra vyrovnala, ale žiadne mužstvo si nevytvorilo gólové príležitosti a stretnutie sa skončilo zaslúženou remízou.

Zostava Klenovca: I. Hruška – Hrvoľ, Mináč, V. Parobek, Vývlek, Hlôška, Brndiar, Fiľo, Barto, Trnavský, M. Hruška. Striedali Jáchim, Valent.

Dorast:

Klenovec – Jelšava 3:0

Žiaci:

Klenovec – Revúčka 8:4

Klenovec – Lubeník 3:1 (2:0)

V stretnutí dvoch minuloročných účastníkov V. ligy sme z úvodného tlaku vyťažili už v 9. minúte vedúci gól, ktorého autorom bol Maroš Hruška. Ten istý hráč pridal v 19. minúte druhý gól, ktorý ale prebral hostí z letargie. Tí vyrovnali hru a z rýchlych protiútokov sa snažili ohroziť našu bránu. Úspešní boli až v druhom polčase, kedy sa im v 65. minúte podarilo práve z rýchleho protiútku znížiť na 2:1 a zdramatizovať ďalší priebeh. Upokojenie priniesol až Mináčov gól v 75. minúte, ktorým stanovil výsledok stretnutia na konečných 3:1.

Stretnutie sme odohrali v zložení: I. Hruška – Hrvoľ, V. Parobek, Vince, Vývlek, Mináč, Brndiar, Barto, Fiľo, Trnavský, M. Hruška. Striedali

dali Valent, Cibuľa, Kasáč, Jáchim.

Klenovec – Bátka 3:2 (1:1)

Napriek územnej prevahе od začiatku zápasu sme sa nedokázali pred bránou súpera presadiť a strelám z väčšej vzdialenosti chýbala presnosť. Na gól sme čakali až do 24. minúty. Po kolmej prihrávke medzi obrancov hostí skóroval Boris Cibuľa. Z vedenia sme sa tešili iba do 40. minúty, kedy súper strelou spoza šestnástky vyrovnal. Obraz hry sa nezmenil ani v druhom pol-

foto: Michal Kňazek

Neúspešný exekútor penalty Fiľo (Klenovec - Tornaľa 3:2)

časе. Nepresné prihrávky a málo dôrazu našich hráčov v osobných súbojoch spolu so zbrklou pri streľbe pomohli hostom, ktorí sa po zaváhaní obrany v 75. minúte ujali vedenia 1:2. V 80. minúte sme zahodili veľkú príležitosť na vyrovnanie, keď Brndiar nepremenil pokutový kop. Naše mužstvo však o výsledok ešte zabojovalo, v záverečných desiatich minútach vyvinulo veľký tlak a vďaka strelecky disponovanému Borisovi Cibuľovi, autorovi všetkých troch gólov, sme v 85. minúte vyrovnali a v 90. minúte strelili víťazný gól.

Na stretnutie sme nastúpili v zostave: I. Hruška – Hrvoľ, V. Parobek, Vince, Vývlek, Hlôška, Barto, Fiľo, Brndiar, Cibuľa, M. Hruška. Striedali

Valent, Kasáč a Mináč.

V. Teriakovce – Klenovec 0:1 (0:0)

V stretnutí s posledným mužstvom tabuľky sa naše víťazstvo nerodilo ľahko a je skôr dielom spoľahlivého výkonu Igora Hrušku v bráne a streleckej impotencie domácich ako futbalového umenia nášho mužstva. Domáci hráči od začiatku zápasu hýrili aktivitou, vytvorili si dostatok gólových príležitostí, ale v rozhodujúcich okamihoch im chýbal dostatok rozvahy a dôra-

tika, na ktorú sme sa spoliehali v tomto stretnutí a ktorá mala priniesť aj bodový zisk. Ako potvrdzuje výsledok, taktické predstavy sa podarilo dodržať a získať tak ďalšie cenné body z ihrisk súperov.

V úvode stretnutia sme pozornou hrou eliminovali počiatočný nápor domácich, aj taktika rýchlych protiútokov priniesla svoje ovocie. V 22. minúte sa dostal do šance v pokutovom území Maroš Hruška, domáca obrana ho zastavila iba za cenu faulu a po nariadenom pokutovom kope, ktorý Fiľo bezpečne premenil, sme sa dostali do vedenia. Ako ukázal neskorší vývoj zápasu, tento gól bol rozhodujúci. V ďalšom priebehu domáci hráči ani napriek snahe nenašli kľúč k našej bráne a naše mužstvo tiež nedokázalo zo šanci Maroša Hrušku, Jáchima a Fiľu vyťažii druhý gól. Disciplinovaným výkonom sme tak získali tri cenné body, ktoré nás vyniesli na druhé miesto priebežnej tabuľky.

Dorast:

Klenovec – Sklabiná 1:9, autorom gólu Klenovca bol Boris Cibuľa.

Žiaci:

Revúčka – Klenovec 6:1, čestný úspech Klenovca zaznamenal Lukáš Ulický.

Tabuľka po 9. kole

1. Tornaľa	9	8	1	0	27:3	25
2. Klenovec	9	6	1	16:12	19	
3. Jelšava	9	5	2	2 18:17	17	
4. Tachty	9	5	1	3 20:12	16	
5. Bátka	9	4	3	2 21:15	15	
6. Muráň	9	4	2	3 13:15	14	
7. Abovce	9	4	1	4 21:24	13	
8. Stáňa	9	3	2	4 14:16	11	
9. Sirk	9	3	1	5 15:13	10	
10. Lubeník	9	3	1	5 14:17	10	
11. Ožďany	9	2	3	4 12:14	9	
12. R. Janovce	9	3	0	6 15:19	9	
13. Revúčka	9	2	1	6 12:20	7	
14. V. Teriakovce	9	1	1	7 10:31	4	

Klenovec - Tornaľa 3:2 (1:1)

Vo vyrovnanom a trochu nervóznom stretnutí vedúcich celkov súťaže sme aj napriek nepremenenej penalte zvíťazili gólmi Maroša Hrušku, Jáchima a Brndiara. Udržali sme si tak druhé miesto v tabuľke a náskok lídra súťaže sme znížili na rozdiel troch bodov.

Pavel Ďurík/Michal Kňazek

Abovce – Klenovec 0:1 (0:1)

Pozorná hra v obrane a rýchle protiútoky bola tak-

Bedmintové výsledky

Antalová víťazkou Grand Prix Zvolen

Prvým turnajom začínajúcej bedmintonovej sezóny 2009/2010, bola uplynulý víkend Veľká cena Zvolena mladšieho dorastu. S najvyššími ambíciami sa jej zúčastnilo aj trio klenovských bedmintonistiek. Denisa Antalová, Nikoleta Bálintová a Michaela Čajková priviezli spolu štyri cenné kovy.

V zmiešanej štvorhre sa striebrom blýsla dvojica J. Balucha-Bálintová (BC Prešov, Klenovec). Semifinále postavilo proti sebe oddielové kolegyne, v ktorom zvíťazila dvojica J. Balucha-Bálintová nad dvojicou Beluško-Antalová (BC Prešov, Klenovec) v dvoch setoch. Aj napriek prehre druhú medailu pre Klenovec, bronzovú, tak v zmiešanej štvorhre vybojovala Antalová. Tretia Klenovčanka, Čajková, spolu s Podbehľým (BK Dolný Ohaj) sa z prvého kola ďalej neprebojovala.

Na najvyšší stupienok sa v dvojhre mladších dorastenciek postavila Denisa Antalová, ktorá v celom turnaji nestratila ani set. Nikoleta Bálintová sa prebojovala do štvrtého kola a obsadila tak 5.-8. miesto. Michaela Čajková sa v silnej konkurencii nepresadila a po prehre v prvom kole obsadila 17.-32. miesto.

Striebrom vo štvorhre ukončili mladé Klenovčanky vystúpenie na prvej tohtosezónnej Veľkej cene. Dvojica Antalová-Bálintová našla premožiteľku až vo finálovom zápase. Mladučká dvojica Čajková-Lukačinová (Klenovec, Lok. Košice) prehrala svoj zápas v prvom kole a do ďalších bojov nepostúpila.

Klenovské bedmintonistky si tak zo Zvolena doviezli jednu zlatú, dve strieborné a jednu bronzovú medailu.

Sedem medailí z Košíc

Prvý turnaj staršieho dorastu série Grand Prix (kat. U19) – Veľká cena Košíc sa uskutočnil v sobotu 19. sep-

tembra v Košiciach-Rozhanovciach. Trio klenovských dievčat Romana Surová, Denisa Antalová a Nikoleta Bálintová si z Košíc prinieslo sedem cenných kovov.

Prvé zlato vybojovala Romana Surová v zmiešanej štvorhre spolu s Kuchyňárom (Spoje Bratislava), ktorí ani v jednom zápase nenašli premožiteľov a stali sa víťazmi tejto disciplíny.

Až finálový zápas priniesol vyrovnaný súboj dvoch najvyššie nasadených dvojíc. Dvojica Balucha-Antalová po neúspešnom semifinálovom zápase vybojovala bronzovú medailu. Pár Kall-Bálintová (BC Prešov, Klenovec) po prehratom zápase v druhom kole obsadil konečné 9.-16. miesto.

Parádne chvíle klenovského bedmintonu však prišli až v ďalších disciplínach. Vo dvojhre dorastenciek sa všetky tri dievčatá prebojovali až do semifinále, keď sa medzi ne dokázala vkliňovať najvyššie nasadená Kubíková z Prešova.

Surová v boji o finálovú účasť však podľahla prekvapeniu turnaja, oddielovej kolegyne Bálintovej v dvoch setoch. Antalová so Surovou tak obsadili tretie miesto. Najmladšia hráčka turnaja, trinásťročná Nikoleta Bálintová v semifinále zvíťazila nad Surovou a jej spanilú jazdu zastavila až vo finále Kubíková, ktorá ju porazila v dvoch setoch 12:21 a 20:22.

Štvorhra dievčat sa niesla plne v rézii klenovských hráčok. Dievčatá, ktoré sa prebojovali v dvojhre do semifinále, sa stretli vo finále štvorhry dievčat a potvrdili tak svoje kvality. Úspešnejšou dvojicou sa stala Kubíková-Bálintová (BC Prešov, Klenovec), ktorá zdolala pár Antalová-Surová (obidve Klenovec) v kvalitnom zápase v troch setoch. Surová sa navyše so ziskom zlatej, striebornej a bronzovej medaily stala najúspešnejšou hráčkou turnaja.

Richard Bálint

Klopi, klopi brána, otváraj sa zrána

2. septembra 2009 o deviatej hodine sa otvorili brány našej školy. Po odznení Klenovskej hymny a prednesu básne žiačkou Korinkou Slatinskou, riaditeľ Základnej školy Vladimíra Mináča Ján Roman otvoril školský rok 2009/2010 privítaním všetkých prítomných v areáli školy a hostí Stanislavu Zvarovú – predsedkyňu rady školy, Vieru Valentovú – predsedkyňu rodičovskej rady, ktorá sa milým slovom prihovarila žiakom, pedagógom i rodičom, ďalej predstavil novú zástupkyňu riaditeľa Lubomíru Vančíkovú, ako i nových pedagógov, na I. stupni Zdenku Pavlíkovú a na II. stupni Miroslava Hronca. Obzvlášť srdečne privítal našich nových žiáčikov – prváčikov, ktorých v tomto školskom roku zasadlo do školských lavíc 29.

Podľa novej školskej reformy sa v tomto školskom roku vyučuje 1., 2., 5. a 6. ročník. V 1. ročníku žiakom pribudol predmet dopravná výchova, druhákom sa rozšírilo vyučovanie o informatickú výchovu, piatáci sa „popasujú“ s anglickým jazykom a šiestaci s nemeckým a aj anglickým jazykom.

S organizáciou školy oboznámila prítomných zástupkyňa riaditeľa, kde predstavila triednych učiteľov v jednotlivých triedach a aj učiteľov bez triednictva. Školské lavice bude v školskom roku 2009/2010 „drať“ 228 žiakov, na I. stupni 117 a na II. stupni 111. Venovať sa im bude

16 pedagógov a 2 asistentky učiteľa. Zamestnaní rodičia majú možnosť umiestniť svoje deti do školského klubu, ktorý bude mať 2 oddelenia pre žiakov 1. - 5. ročníka pod vedením Janky Bálintovej a Miloty Trnavskej.

V poobedňajších hodinách majú žiaci možnosť zapojiť sa do mimovyučovacej činnosti v nasledovných krúžkoch: aerobic, anglický jazyk, bedminton, cvičenia z jazyka slovenského, futbalový, geografický, informatický, Legodacta, ľudový tanec a spev, Mladý záchranár CO, Písanie všetkými desiatimi, pestovateľský, rómske tance, rozhlavový, šachový, šikovné ruky, športový, tenisový, turistický, volejbalový, zdravotný. Činnosť krúžkov je odmenená úspechmi žiakov na súťažiach okresných, či dokonca i celoslovenských. Veríme, že i v tomto školskom roku budeme mať úspešných riešiteľov, majstrov okresu, kraja, Slovenska.

Škola bude i naďalej realizovať projekt Zdravá škola, Školská mliečna liga v spolupráci s Danone a Pijem zdravú vodu, nápoj z vodovodu pod záštitou VEOLIA VODA a.s., Regionálna výchova v spolupráci s MKS v Klenovci a projekt Moderná škola.

Všetkým žiakom prajeme veľa úspechov vo vyučovacom, ako aj v mimovyučovacom procese v nasledujúcich mesiacoch školského roka 2009/2010.

**Zuzana Romanová
Radoslava Parobeková**

Zatvorte oči a skúste žiť

Zatvorte oči a skúste pracovať, prejsť sa mestom, či navariť...

Dostanete sa tak do sveta nevidiacich a pochopíte, s akými prekážkami sa títo ľudia denne stretávajú.

V stredu 23.9.2009 vyhlásila Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska verejnú zbierku pod názvom Biela pastelka na podporu ľudí s ťažkým zrakovým postihnutím. Do zbierky sa zapojila

i Základná škola V. Mináča prostredníctvom troch našich žiakov – dobrovoľníkov, ktorí počas dňa ponúkali odznak bielej pastelky za 1,-€ a prípadný dobrovoľný príspevok. Únia poskytla 150 odznakov, za ktoré sa vyzbieralo 141,89 € (4 275,-Sk). Výnos zbierky je určený pre tých, ktorí stratili zrak a snažia sa s touto ťažkou situáciou vyrovnáť.

**Zuzana Romanová
Radoslava Parobeková**

Klenovské

noviny

Vydáva Obec Klenovec. Adresa redakcie: Obecný úrad, Klenovské noviny, Námestie Karola Salvu 1, 980 55 Klenovec. Telefón: 0911/886707, e-mail: klenovskenoviny@klenovec.sk. Šéfredaktorka Mgr. Blažena Hrušková, redakčná rada Ing. Michal Kňažek, Július Molitoris, grafická úprava Ing. Michal Kňažek. Reg. číslo MK SR: EV 1890/08, Tlač: REALITY-PRINT, Námestie M. Tompu 4, Rimavská Sobota